



Česká republika

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Gymnázium Pierra de Coubertina, Tábor,
Náměstí Františka Křížíka 860**

Nám. Frant. Křížíka 860, 390 30 Tábor

Identifikátor školy: 600 008 801

Termín konání tematické inspekce: 11. –14. březen 2003

Čj.	133 61/03-05013
Signatura	tg7dw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Pierra de Coubertina, Tábor, Náměstí Františka Křížika 860 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích. Podle posledního platného Rozhodnutí MŠMT čj. 26 527/01-21 ze dne 12. října 2001, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, cílová kapacita školy je stanovena na 780 žáků.

Odloučené pracoviště školy je umístěno na tř. Československé armády 2936, 390 30 Tábor.

Seznam realizovaných studijních oborů ve školním roce 2002/2003:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/408 Gymnázium – živé jazyky, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce (vyučovací jazyk: český a francouzský), studium denní, délka studia 6 roků
- 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 8 roků

Ve školním roce 2002/2003 navštěvují školu v 26 třídách 764 žáci, z celkového počtu žáků se 176 vzdělává v 6 bilingvních třídách.

Česko-francouzská sekce zahájila svoji činnost ve školním roce 1991/1992. Hlavním cílem tohoto vzdělávacího projektu není jen dosažení vynikajících jazykových znalostí, ale i kvalitativně nové úrovně vzdělávání na základě spojení předností českého a francouzského školství, které vytváří předpoklady pro další studium jak na českých, tak francouzských vysokých školách.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům tříd gymnázia s výukou vybraných předmětů v jazyce francouzském čj. 25 568/95-21 ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech: francouzský jazyk a literatura, dějepis, matematika, fyzika, zeměpis a chemie ve dvojjazyčných třídách gymnázia ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Učitelé, kteří zabezpečují výuku předmětů ve francouzském jazyce ve školním roce 2002/2003 (francouzský jazyk a literatura, dějepis, matematika, zeměpis, fyzika a chemie), splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti dané právními předpisy. Z celkového počtu jedenácti učitelů jsou tři francouzské národnosti. Všichni čeští učitelé výše uvedených předmětů splňují také podmínky vzdělávání stanovené francouzskou stranou. Absolvovali metodickou a jazykovou stáž v Paříži a praktické stáže pod vedením francouzského učitele na francouzských lyceích. Na financování a organizování dalšího vzdělávání učitelů předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce se výrazně podílí francouzská strana prostřednictvím

Francouzského institutu v Praze.

Ředitel školy pověřil organizací výuky předmětů ve francouzském jazyce zástupkyni ředitele školy, která zajišťuje jednání s francouzskou stranou, spolupráci s ostatními česko-francouzskými sekcemi a výměnné pobyty učitelů i žáků. Důležitou roli vzhledem k dodržování učebních dokumentů sehrávají její stanovené kompetence pro hospitační a kontrolní činnost. Významnou poradní roli mají předmětové komise složené z učitelů běžných i dvojjazyčných tříd. Tvoří širší vedení školy a podílejí se na organizaci chodu školy (přijímacích a maturitních zkoušek, dnů otevřených dveří atd.), na zabezpečování materiálně-technických podmínek výuky, plánování a hodnocení práce školy.

Spolupráce učitelů, kteří vyučují předměty ve francouzském jazyce, je v celé republice koordinována učiteli vybranými Francouzským institutem v Praze.

K ocenění náročné práce učitelů bilingvního gymnázia využívá ředitel školy nenárokovou složku platu. Pro stanovení osobního příplatku jsou ve vnitřním platovém předpisu rozpracována podrobná kritéria. Osobní příplatky jsou stanoveny obvykle na období půl roku. Dvakrát do roka dochází k jejich přehodnocení s ohledem na reálné možnosti v oblasti mzdových prostředků a s přihlédnutím k zásadě přidělovat za stejnou kvalitu opakující se činnosti dlouhodobého charakteru srovnatelnou finanční částku. Učitelům bilingvní sekce gymnázia je přiznána v rámci osobního příplatku taxativní finanční částka za výuku předmětů v cizím jazyce.

Nástroje informačních systémů jsou vytvořeny. Podrobné informace o životě školy je možné nalézt na webových stránkách internetu. Rychlý, přesný a efektivní je vzájemný přenos informací mezi vedením školy a zřizovatelem.

Pedagogické rady probíhají pro všechny učitele gymnázia společně. Učitelé česko-francouzské sekce se schází aktuálně na poradách, kde řeší své specifické problémy, týkající se provozu, výchovně-vzdělávací činnosti a mimoškolních aktivit.

Personální podmínky pro výuku předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pro výuku žáků česko-francouzské sekce jsou využívány všechny prostory školy, které jsou estetické a motivující.

Vzhledem k aktuálnímu počtu tříd a stísněným prostorovým podmínkám jsou čtyři odborné učebny využívány jako kmenové pro čtyři ročníky, část výuky některých předmětů se uskutečňuje ve dvou pronajatých učebnách Jihočeské univerzity.

Výuka francouzského jazyka a literatury probíhala v běžných i jazykových učebnách. Pro výuku předmětu dějepis škola nemá k dispozici speciální učebnu.

Výuce chemie slouží odborná učebna a laboratoř s potřebným zázemím (kabinet, váhova, sklad chemikálií). Vybavení laboratorními pomůckami, sklem, chemikáliemi i přístroji je nadstandardní.

Výuka matematiky probíhala v běžných učebnách, výuka fyziky v odborné učebně nebo laboratoři. Ve škole jsou k dispozici všechny základní pomůcky pro matematiku a fyziku. Učitel fyziky má k dispozici pomůcky pro základní demonstrace v každém tematickém celku. Pro frontální pokusy a fyzikální měření je škola vybavena jen částečně. Žáci pracují v tomto

případě ve větších skupinách.

V současné době škola disponuje dostatečným množstvím počítačů, výukové programy pro sledované předměty jsou využívány v době mimo vyučování. Všechny počítače jsou připojeny na internet.

Předměty vyučované ve francouzském jazyce jsou pro všechny žáky i učitele plně zajištěny učebnicemi dodanými francouzskou stranou prostřednictvím Francouzského institutu v Praze.

Učebnice jsou z našeho pohledu netradiční uspořádáním látky i jejím zpracováním. Vše, i grafické zpracování, směřuje k tomu, aby žáci byli co nejvíce motivováni ke studiu. Přehledně jsou odděleny motivační, výkladové, upevňovací i ilustrační složky textu. Ucelené řady učebnic se po určité době obměňují, aby akcentovaly i nejnovější poznatky. Učitelé využívají i namnožené texty alternativních učebnic.

Žáci česko-francouzské sekce mají k dispozici samostatnou knihovnu, která obsahuje přes dva tisíce svazků beletrie a odborné literatury, slovníky, dále noviny, časopisy a specializované odborné tisky. Škola je získává prostřednictvím Francouzského institutu v Praze. Knižní fond průběžně doplňuje díky osobním kontaktům jednotlivých učitelů s partnerskými školami ve Francii.

Množství učebnic a učebních pomůcek je dostačující, jejich kvalita i obsah odpovídají požadavkům vzdělávacího programu.

Materiálně-technické podmínky jsou i přes stísněné prostory vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE

Realizace studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce

- Kontrolovaný studijní obor souhlasí se vzdělávacím programem uvedeným v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. V rozvrzích hodin všech tříd jsou zařazeny předměty v dotaci, kterou předepisují schválené učební plány. Obsah učiva se řídí platnými osnovami. Jednotliví učitelé na jejich základě zpracovali své časové tematické plány, které v době inspekce plnili. Průběžně je upravují především podle aktuálního stavu třídy a zpětných vazeb, které jim poskytuje prověřování znalostí žáků.
- Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.
- Základním nástrojem kontroly naplňování učebních plánů a osnov je hospitační činnost. Provádí ji ředitel školy a jeho zástupkyně. Zaměřují se na standardní ukazatele jako je výběr vyučovacích metod a míru a efektivitu používání dostupného materiálně-technického vybavení. Stěžejním úkolem kontrolního systému je jeho zaměření na úspěšnou realizaci specifík dvojjazyčné výuky. Sem jsou zařazena kritéria, která formuluje francouzská strana prostřednictvím svých koordinátorů. Analýza výsledků kontrolní činnosti je prováděna na schůzkách vyučujících bilingvní sekce. Uvnitř sekce spolupracují učitelé stejných předmětů, kteří jsou vždy minimálně dva. Jejich spolupráce a vzájemná kontrola je rovněž zárukou plnění učebních plánů a osnov. Zpětnou vazbou pro kontrolní systém jsou analýzy výsledků maturitních zkoušek a jejich porovnání s ostatními francouzskými dvojjazyčnými gymnázii v republice.
- Během studia škola organizuje s příslušnými školami ve Francii výměnné studijní pobyty.

Kromě těchto cest udržují žáci školy dlouhodobý vzájemný korespondenční kontakt s využitím současných moderních informačních prostředků. Výměnné pobyty jsou využity ve vlastní výuce. Jejich význam představuje ve svých důsledcích přirozenou formu výchovy k evropanství a národní toleranci. Takto získaných kontaktů využívá i Město Tábor, pro něž jsou žáci i učitelé bilingvní sekce garantem kontaktů s Francií a frankofonními zeměmi. Z dotazníků pro žáky vyplynulo, že tato skutečnost je významným motivačním prvkem pro výběr studia na česko-francouzské sekci.

- Česko-francouzská sekce v době své existence realizovala tyto významné vzdělávací projekty:

1997/1998 – Románské a gotické umění v České republice a ve Francii

1999/2002 – Divadlo jako výjimečný prostředek komunikace a sblížení mezi národy

2001/2002 – Art Nouveau ve Francii a ČR

Rozšíření Evropské unie z pohledu Čecha a Francouze

Shoda a rozdílnost v lidových tradicích v ČR a Francii

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu francouzský jazyk a literatura

Předmět je ve třetím až pátém ročníku vyučován učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Z celkového počtu tří učitelů je jedna učitelka francouzské národnosti. Všichni čeští učitelé absolvovali pedagogické stáže na francouzských středních školách. Pedagogické zkušenosti, odborné znalosti i osobní zaujetí se pozitivně odrazily na kvalitě výuky. Zpracované plány učiva obsahují jeho časové rozvržení. Metody a formy práce určují zejména v nižších ročnících používané francouzské učebnice, ve vyšších ročnících oficiálně zpracovaný evaluačním systémem.

Výuku předmětu v jednom ročníku zajišťují vždy dva učitelé, z toho jeden Francouz. Úzce spolupracují při plánování učiva, uplatňování metod a forem práce i při zjišťování výsledků výchovy a vzdělávání.

K rozšíření a upevnění znalostí si žáci mohou od třetího do pátého ročníku zvolit nepovinný předmět francouzský jazyk. V šestém ročníku škola nabízí žákům seminář z francouzského jazyka, vedený francouzskou lektorkou.

Ve třetím ročníku se dokončuje výuka předmětu jako cizího jazyka. Učitelé používali metodu zvolené učebnice, která klade důraz na rozvoj komunikativních kompetencí receptivních i produktivních. V hodinách vedených francouzskou učitelkou se žáci na základě rozboru textů seznamovali se znaky rozličných slohových postupů a se základními pravidly argumentativního rozboru.

Od čtvrtého ročníku učitelé při volbě metod a forem práce přihlíželi ke skutečnosti, že předmět už není považován za cizí jazyk. Jádrem jazykového vyučování bylo pěstování jazykových a stylizačních dovedností s využitím metody argumentace, pomocí níž se žáci učili odborný či literární text interpretovat z hlediska věcného, stylistického i formálního. Gramatické učivo bylo probíráno vždy ze situačního kontextu. Žáci byli metodou postupných kroků připravováni k písemné maturitní zkoušce, jejímž tématem je argumentativní rozbor, případně disertace, při níž pracují nejen se základním textem, ale i dalšími dokumenty.

V hodinách literatury učitelé respektovali systémové pojetí výuky, nekladli důraz na encyklopedické znalosti a vědomosti žáků. Základní a stěžejní činností všech sledovaných hodin literatury byl rozbor literárního textu. Žáci jeho analýzou a srovnáním získávali nové poznatky z literární historie a teorie.

Učitelé průběžně hodnotili výkony žáků, dávali jim dostatečný prostor k vyjádření vlastního

názoru, který respektovali. Podklady pro klasifikaci získávají především formou písemného zkoušení. Analýza výsledků je prováděna na základě dohodnutých kritérií, s nimiž jsou seznámeni i žáci. S takto získanými údaji učitelé dále pracují.

Všechny navštívené hodiny měly činnostní charakter, vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly přátelské.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu francouzský jazyk a literatura byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis

Výuku předmětu zajišťují dva učitelé, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané českými právními předpisy i podmínky stanovené francouzskou stranou. Absolvovali metodickou a jazykovou stáž v Paříži i pedagogickou praxi na francouzské střední škole pod vedením francouzského učitele.

Předmět je vyučován ve francouzském jazyce s výjimkou českých dějin, které jsou probírány česky ve všech ročnících v kontextu s evropskými a světovými dějinami.

Své znalosti si žáci mohou rozšířit a prohloubit v šestém ročníku ve volitelném dvouhodinovém semináři vedeném ve francouzském jazyce.

Používané metody a formy práce obou učitelů ve sledovaných hodinách byly diametrálně odlišné. Při výuce jednoho učitele převládaly metody a formy práce, které vedly k získání encyklopedických znalostí a vědomostí, v případě druhého učitele bylo přihlíženo k francouzskému systémovému pojetí výuky. Při opakování i výkladu nového učiva se učitelé opírali o studium dobových dokumentů. Jejich kopie měli žáci k dispozici. Motivačně působilo uplatňování mezipředmětových vztahů.

Materiální podpora výuky spočívala ve využívání učebnic, vybavených obrazovým materiálem, kopiemi autentických dobových textů, a textů alternativních učebnic. Autorem jedné z nich je učitel předmětu.

Jeden z učitelů využívá k získání podkladů pro klasifikaci písemnou i ústní formu zkoušení, druhý učitel preferuje v souladu s francouzskou koncepcí vzdělávání písemnou formu.

Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly přátelské, učitelé respektovali osobnost žáka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Předmět ve třetím až šestém ročníku bilingvních tříd vyučují dva vyučující české národnosti, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jejich vzdělání, odborná a pedagogická erudice i jazyková vybavenost se příznivě projevily na kvalitě výuky, kterou vedli výhradně ve francouzském jazyce. Úzce spolupracují při plánování výuky, evaluaci a sdělují si zkušenosti o efektivnosti používaných vyučovacích metod.

Nejčastějším motivačním nástrojem k aktivitě žáků byly vhodně volené problémové otázky. Učitelé podněcovali žáky k formulaci vlastních námětů, názorů a připomínek. Touto problémovou metodou se učitelům podařilo nastartovat u žáků konstruktivní poznávací proces. Významnou motivační roli hrálo i zkoušení a hodnocení žáků učitelem. Neomezovali se na evidenci chyb, ale hledali a poukazovali na jejich příčiny, aby se stejné chyby vícekrát neopakovaly.

Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla příkladná. V plánování obsahu hodin akcentovali zpětnou vazbu. Snažili se dodržovat příznivé psychohygienické podmínky výuky. Výběr vyučovacích metod v hospitovaných hodinách řadili do optimálního sledu, který

odpovídal nejen cíli hodiny, ale i žákům. Převažovaly aktivizující činnosti (kladení otázek, návody k řešení, povzbuzování k samostatné práci). Vyučující vždy formulovali cíl hodiny i dílčí cíle tak, aby byly kontrolovatelné. Většinou organizovali frontální výuku, při procvičování skupinovou práci žáků. V dělených hodinách uplatňovali individuální přístup. Volili úlohy na procvičení učiva i na jeho aplikace. Hospitované hodiny byly charakterizovány permanentním dialogem mezi učitelem a žáky. V něm měli žáci možnost uplatnit svůj názor, argumentovat a prezentovat výsledky své práce. Učitelé byli v hodinách přiměřeně dominantní, jejich chování bylo jasné, nekompromisní a spravedlivé. Na výši byla neverbální interakce učitelů se žáky. Pozorovali, kontrolovali a usměřňovali činnosti žáků i beze slov. Při verbální komunikaci se učitelé zaměřovali na rozvíjení vyjadřování žáků a postupné chápání jazyka matematiky včetně symbolického vyjadřování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika

Předmět vyučuje ve sledovaných třídách jeden vyučující. Je rodilým mluvčím. Splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V hospitovaných hodinách projevil své osobnosti pedagogické předpoklady a zaujetí pro předmět. Zejména tyto kvality se příznivě projeví při výuce.

Ve sledované výuce učitel úspěšně vzbuzoval zájem žáků o předmět. Maximálně spojoval výuku s prostředím a zkušenostmi žáků a ukazoval zásadní význam fyziky pro další vědecké disciplíny. Použil i typické druhy motivace pro fyziku jako je demonstrace a problémová úloha. Motivačně působila na žáky i práce s učebnicí, která uvádí i řadu aktuálních příkladů z technické praxe. Významným ukazatelem úspěšné práce učitele v této oblasti je fakt, že v maturitním ročníku školního roku 2002/2003 si téměř polovina žáků zvolila fyziku jako volitelný maturitní předmět.

Z průběhu hospitovaných hodin byla patrná kvalitní bezprostřední příprava na výuku a skutečnost, že učitel provádí didaktickou analýzu probíraného učiva. Bylo mu jasné, které pojmy a představy musí mít žáci vytvořeny, aby mohl přistoupit k výkladu nové fyzikální zákonitosti. Nutné vstupní znalosti vždy v rozhovoru se žáky zopakoval. Fyzikální zákonitosti byly formulovány slovně, algebraicky, případně i graficky. Žáci se učili čtení závislosti veličin z grafu. Vědomosti žáků o fyzikálních zákonitostech dotvářel a obohacoval učitel prováděním experimentů. Při experimentu žáci poslouchali, pozorovali a odpovídali na učitelovy otázky. Činnost učitele směřovala k tomu, aby žáci měli vždy pocit spoluúčasti na práci. V dělených hodinách byly řešeny úlohy na aplikaci probraných fyzikálních poznatků. Zadání promyšlených strukturovaných úloh komplexního charakteru měl učitel připraveno pro každého žáka. Při jejich zpracování žáci vyhledávali informace, třídili je a navrhovali řešení. Učitel poskytoval prostor pro samostatné činnosti žáků a řídil jejich myšlení a učení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii a zeměpise

Chemie je vyučována dvěma učiteli – francouzským a českým. Oba vyučující splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Zeměpis je vyučován učitelkou, která splňuje podmínku odborné i pedagogické způsobilosti. Kvalifikovanost, zájem a erudice všech se výrazně pozitivně projeví v kvalitě výuky.

Výuka obou předmětů je vedena ve francouzském jazyce, s výjimkou učiva zeměpisu o České republice, které je v pátém ročníku vyučováno v jazyce českém.

Zájem žáků ve sledované výuce byl podmíněn osobnostmi vyučujícími, zvolenými metodami

a formami práce i funkční situační motivací, využívající praxe, zkušenosti a zájmu žáků i aktuálního dění. Systém hodnocení žáků spočívá především na pravidelném zadávání písemných prací, většinou argumentativní povahy, ve kterých žáci na základě předložených dokumentů (textů, grafů, tabulek, mapek apod.) řeší úkoly vztahující se k probranému celku. Opravené a bodově ohodnocené práce poskytují zpětnou vazbu a možnost sebereflexe.

Učivo, probírané v době inspekce, odpovídalo časovému rozvržení v ročních plánech vyučujících, které byly vypracovány podle osnov. Učivo zeměpisu je probíráno tak, aby na vybraných regionech, zemích byly postiženy hlubší vztahy a souvislosti. Vyučovací hodiny byly pečlivě připravené, s promyšlenými postupy a materiální podporou výuky. Ve všech hodinách měli vyučující pro žáky k dispozici pracovní listy s dokumenty umožňujícími aktivní učení, pravidelně bylo pracováno s kvalitními francouzskými učebnicemi. Podle potřeby byly využívány další učební pomůcky a didaktická technika. Zařízení a vybavení areálu chemie zajišťuje optimální podmínky pro laboratorní práce a praktické činnosti.

Zvolené metody měly činnostní charakter, odpovídaly věku a vyspělosti žáků, umožňovaly jim argumentovat a formulovat jejich myšlenky a názory. Vyučovací hodiny byly otevřeným dialogem mezi učiteli a žáky, výrazně ovlivněným vzájemnou důvěrou a respektováním osobnosti žáků i učitelů. To spolu s organizací výuky i čistým, estetickým prostředím vytvářelo příznivé psychohygienické podmínky vyučování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii a zeměpisu byly na vynikající úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce využívá škola jak své vlastní evaluační nástroje (viz hodnocení předmětů), tak i oficiální, zpracované ve spolupráci učitelů sledovaných předmětů všech česko-francouzských sekcí. Dominantní podíl na tvorbě i realizaci evaluačního systému má Francouzský institut v Praze. Na všech sekcích probíhají ve stejném termínu a se stejným zadáním kontrolní písemné práce z předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce. Termín jednotných kontrolních prací i jejich obsah je stanoven na společném setkání vyučujících daného předmětu už v září. S výsledky i jejich analýzou seznamují koordinátoři Francouzský institut v Praze.

Stěžejní postavení ve zpracovaném systému zjišťování výsledků vzdělávání mají jednotné maturitní zkoušky.

Vedení školy vede od prvních maturitních zkoušek na česko-francouzské sekci evidenci úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na vysoké školy, univerzity a vyšší odborné školy, která se pohybuje v rozmezí 85 – 98 %.

Žáci dvojjazyčných tříd se zúčastňují soutěží a olympiád, významně se zapojují do vzdělávacích projektů a veřejného života města.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v platné zřizovací listině souhlasí s údaji uvedenými v posledním rozhodnutí.

Rozdíly mezi učebními dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce a schválenými učebními dokumenty studijního oboru 79-41-K/401 gymnázium – všeobecné

České a francouzské učební plány a osnovy rámcově korespondují svým obsahem, francouzské pojetí má však výrazně systémový charakter a je zaměřeno na hlubší pochopení vztahů u konkrétních vybraných jevů.

Francouzský jazyk a literatura

V prvních dvou ročnících se předpokládá zvládnutí jádra slovní zásoby, francouzského systému gramatiky, porozumění mluvenému i písemnému projevu a dovednost vyjadřovat se ve francouzském jazyce formou ústní i písemnou. Týdenní počet hodin je v prvním ročníku devět a v druhém deset hodin. Na výuku všech hodin se třídy dělí na polovinu. Vyšší ročníky mají čtyřhodinovou týdenní dotaci.

Ve třetím ročníku končí výuka předmětu v pojetí výuky cizího jazyka.

Francouzi nekladou důraz na encyklopedické znalosti žáků, ale na systémové pojetí výuky. Negativem tohoto pojetí je skutečnost, že žáci často ztrácejí pojem o historických souvislostech ve smyslu zařazení literárního díla i autora do konkrétního historického období. Pozitivem je rozvoj logického myšlení a samostatného úsudku. Obsah gramatického učiva je procvičován a prohlubován v kontextu s rozбором textu literárního nebo odborného, případně. Žáci skládají z předmětu povinnou písemnou i ústní maturitní zkoušku.

Dějepis

Vzhledem k rámcovému zpracování učebních osnov studijních cyklů běžného gymnázia nebyly zjištěny zásadní obsahové rozdíly. Středoškolské učivo je osnovami česko-francouzské sekce rozloženo do pěti roků, zatímco u čtyřletých nebo osmiletých cyklů se učební látka odučí za tři nebo čtyři roky. Daleko více pozornosti a času je věnováno probírání novověku a moderní době. Učivo je vyvozováno na základě rozboru dobových materiálů, studií a analýzou dokumentů. Používané kopie dokumentů spolu s komentářem jsou většinou uvedeny v učebnicích.

Dějepis je jedním z volitelných předmětů tříhodinové písemné maturitní zkoušky na historické téma z problematiky 20. století s využitím předložených dokumentů.

Zeměpis

Pro výuku zeměpisu v šestiletém dvojjazyčném studiu je stanovena dvouhodinová týdenní dotace. Výuka předmětu ve francouzském jazyce probíhá od třetího ročníku. Pouze učivo zeměpis České republiky je v pátém ročníku vyučováno v českém jazyce. Učební osnovy pro zeměpis jsou koncipovány s cílem možné diferenciaci v obsahu i rozsahu výuky. Jejich porovnáním s učebními osnovami, kterými se řídí výuka v běžných třídách pátého až osmého ročníku osmiletého studia, bylo zjištěno, že české a francouzské učební osnovy svým obsahem

rámcově korespondují. Poznávání regionů Evropy a světa je ve francouzských učebních osnovách interpretováno v hlubších vztazích ke konkrétním zemím. Zeměpis je jedním z volitelných předmětů písemné maturitní zkoušky.

Chemie

V učebním plánu je ve třetím až pátém ročníku dvojjazyčného studia posílena týdenní časová dotace o jednu vyučovací hodinu.

Žáci šestiletého dvojjazyčného studia jsou stejně jako žáci běžných tříd osmiletého studia seznamováni na vyšší úrovni se základy obecné, anorganické a organické chemie, s chemií přírodních a makromolekulárních látek. Učební osnovy obou typů škol se liší pouze odlišným řazením probíraných témat. Některé učební celky jsou ve dvojjazyčných třídách v jednotlivých ročnících zařazovány opakovaně, s cílem postupného rozšiřování, prohlubování a procvičování učiva. Zvýšená pozornost je věnována využití chemických látek z medicínálního hlediska. Francouzské pojetí výuky vede k hlubší analýze odborného textu a komplexnějšímu řešení problémů. Více času je věnováno praktickým činnostem v rámci laboratorních cvičení. Chemie je jedním z volitelných předmětů písemné maturitní zkoušky.

Matematika a fyzika

Matematika se ve dvojjazyčných gymnáziích vyučuje v celkové dotaci dvacet tři hodiny za studium, což je ve srovnání s minimální časovou dotací předepsanou generalizovaným učebním plánem o čtyři hodiny více. K těmto hodinám pak přistupují v posledních dvou letech studia volitelná dvouhodinová cvičení z matematiky a v posledním roce dvouhodinový seminář z matematiky. Žáci mohou tedy v posledních dvou letech studia navštěvovat ještě šest volitelných hodin, což je minimálně o dvě hodiny širší prostor než v běžných třídách. Další rozdíl je v počtu dělených hodin. Ve dvojjazyčných třídách je jedna hodina dělena v každém ročníku studia.

Fyzika se vyučuje v celkové dotaci šestnáct hodin za studium proti minimu dvanáct hodin předepsaných generalizovaným plánem. Dělí se jedna hodina od třetího ročníku studia, což jsou čtyři hodiny za studium. K těmto hodinám přistupuje pak dvouhodinový, případně tříhodinový, seminář v šestém ročníku studia.

Obsah francouzských učebních osnov matematiky a fyziky celkově pokrývá naše rámcové učební osnovy pro víceletá gymnázia. Učivo je však v nich pevně rozděleno do jednotlivých ročníků a pořadí tematických celků neodpovídá osnovám našim. V učební osnově matematiky je např. preferován vektorový počet, komplexní čísla a povinně zařazen úvod do diferenciálního a integrálního počtu včetně např. řešení diferenciálních rovnic s konstantními koeficienty. Obsah učiva se tak řídí požadavky na povinnou písemnou maturitní zkoušku. Podstatně se liší uspořádání učiva ve fyzice. V úvodu daného ročníku je obvykle tematický celek, který má silný motivační náboj, několikrát se opakuje učivo o vlnění a kmitech jako teoretický základ dalšího tematického celku a více času je věnováno elektřině a magnetismu. Pokud jde o používaný matematický aparát, je důsledně aplikován vektorový počet a vyšší matematika. V obou předmětech je z didaktického hlediska kladen velký důraz na schopnost žáků zdůvodňovat postupy řešení.

Matematika je povinným předmětem pro písemnou maturitní zkoušku. Fyzika je jedním z volitelných předmětů písemné maturitní zkoušky.

Maturitní zkouška

Maturitní zkouška je rozložena do dvou posledních ročníků. V pátém ročníku probíhá ústní

i písemná maturitní zkouška z českého jazyka a literatury a francouzského jazyka a literatury. V šestém ročníku skládají žáci tři písemné maturitní zkoušky ve francouzském jazyce (volí si z předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce) a dvě ústní. Žáci rozhodují pro jazyk český, nebo francouzský. Výsledky hodnocení písemné části jsou až do okamžiku konání ústních zkoušek anonymní. Ústní zkouška probíhá způsobem obvyklým jako na českých středních školách.

Ve školním roce 2001/2002 probíhaly na škole maturitní zkoušky v souladu s Rozhodnutím MŠMT podle §58 písm. a) č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, o experimentálním ověřování maturitních zkoušek ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce.

Škola zasílá každoročně „Vyhodnocení maturitních zkoušek ve dvojjazyčných třídách gymnázia“ Výzkumnému ústavu pedagogickému v Praze, od kterého neobdržela do dne konání inspekce žádné informace pro zpětnou vazbu.

Normativ na žáka dvojjazyčné třídy

Pro rok 2002 byly škole prostřednictvím zřizovatele přiděleny finanční prostředky na přímé náklady na vzdělání. Z rozpočtu kraje škola obdržela i finanční prostředky na nepřímé náklady, nepodléhají však státní kontrole prováděné ČŠI, a proto nebyly zohledněny v prováděných propočtech normativu na žáka dvojjazyčné třídy. Schválený rozpočet na rok 2002 byl škole předložen dle počtu žáků jednotlivých normativních kategorií gymnázia, tj. na:

- celkový počet 177 žáků (v tom 57 žáků bilingvních tříd) kategorie C1 nižší stupeň víceletého gymnázia,
- celkový počet 214 žáků (v tom 124 žáci bilingvních tříd) kategorie D1 vyšší stupeň víceletého gymnázia (tj. poslední čtyři ročníky víceletého gymnázia),
- počet 360 žáků kategorie E1 čtyřletého gymnázia,
- počet 181 žák bilingvních tříd gymnázia byly škole přiděleny finanční prostředky v rámci normativně stanoveného příplatku, který zahrnoval pouze mzdového prostředky včetně zákonných odvodů na zdravotní a sociální pojištění na navýšený pracovní úvazek 0,6 přepočteného pedagogického pracovníka.

Struktura rozpisu rozpočtu dle normativních kategorií byla použita pouze pro rozpis schváleného rozpočtu. V souvislosti s požadavkem navýšení rozpočtu přímých nákladů na bilingvní sekci gymnázia předložil ředitel školy v rámci dohádovacího řízení se zřizovatelem o výši rozpočtu podrobnou analýzu celkových nákladů bilingvní sekce, která vyplývá z realizace dokumentů k zajištění skutečně bilingvní výuky. Roční rozdíl nákladů bilingvního studia oproti čtyřletému studiu na gymnáziu byl v oblasti platů vyčíslen na min. 500 tis. Kč (zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění dalších 185 tis. Kč), v oblasti přímých ONIV (ostatní neinvestiční výdaje) více než 100 tis. Kč. Odůvodněná argumentace ředitele školy byla ze strany zřizovatele z větší části akceptována. V průběhu roku 2002 docházelo v návaznosti na rozpočtové úpravy k navýšení finančních prostředků, které však již nebyly zřizovatelem rozepisovány na jednotlivé studijní obory gymnázia, ale škole byly oznámeny pouze v souhrnné částce. Z toho důvodu nebylo proto možné přesně stanovit, jaká část připadla francouzské sekci gymnázia.

Propočet normativu na žáka dvojjazyčné třídy gymnázia byl proveden s použitím údajů o výši schváleného a konečného rozpočtu přímých nákladů na vzdělání v roce 2002 a dále byly využity údaje o počtech žáků školy dle jednotlivých studijních oborů gymnázia uváděných v zahajovacích výkazech Škol (MŠMT) V 7-01 k 30. září 2001 a k 30. září 2002. Přidělený

normativ na žáka dvojjazyčné třídy gymnázia byl propočten ve výši 24.945,-- Kč. Jeho hodnota je ve srovnání s celorepublikovým normativem vyšší, přesto však nepostihuje skutečné potřeby dvojjazyčné sekce gymnázia. Finanční náročnost tohoto studijního oboru se projevuje především v oblasti mzdových nákladů. Souvisí se sníženou mírou vyučovací povinnosti o tři hodiny týdně u pedagogů, kteří vyučují předměty ve francouzském jazyce. Systém výuky vyžaduje i zabezpečení vyššího počtu předepsaných dělených hodin u těchto předmětů. Zajištění kvalitního materiálního zázemí pro výuku ve francouzském jazyce, finanční náklady související s kompenzací cestovních výloh pro pedagogický doprovod žáků u výměnných pobytů na základě mezinárodních smluv, pracovních cest učitelů v rámci celorepublikově pořádaných akcí francouzských sekcí gymnázií (semináře, schůze sekce, společné opravy maturitních písemných prací aj.) zvyšují i ostatní neinvestiční výdaje školy. Finanční náročnost se promítá i do nákladů na spotřebu běžného materiálu v důsledku zvýšených požadavků na kopírování cizojazyčných učebních textů a do zvýšených nákladů na telekomunikační služby (telefony, faxové zprávy do Francie).

Vyhodnocení dotazníků pro ředitele a žáky

V průběhu inspekční činnosti byly vybraným žákům třetích až šestých ročníků rozdány dotazníky, v nichž hodnotí svou školu. Jejich návratnost byla 85 %. Zvolený vzdělávací program splnil očekávání, se kterým do školy vstupovali, 92 % žáků. Tři čtvrtiny dotázaných se pozitivně vyjádřily k využívání učebních pomůcek, didaktické techniky a odborných učeben pro výuku sledovaných předmětů. Více než polovina žáků se domnívá, že jim škola dává dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Pouze 20 % respondentů si neoblíbilo žádný vyučovací předmět, o který vzbudil zájem svou výukou učitel. Žáci chválí školu za výměnné pobyty, výuku francouzského jazyka, internetovou učebnu a přípravu ke studiu na vysokých školách. Z celkového počtu dotázaných má 50 % pocit, že hodnocení výsledků jejich práce není vždy objektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 11. září 2001
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 26 527/01-21 z 12. října 2001, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
3. Učební dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce ze dne 28. listopadu 1995 čj. 25 568/95-21
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
5. Třídní knihy dvojjazyčných tříd za školní rok 2002/2003
6. Třídní výkazy dvojjazyčných tříd
7. Školní řád na školní rok 2002/2003
8. Organizační řád na školní rok 2002/2003
9. Plán na školní rok 2002/2003
10. Týdenní plány na školní rok 2002/2003
11. Protokoly o maturitní zkoušce pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce za školní rok 2001/2002

12. Písemné maturitní zkouška pro česko-francouzské třídy z francouzského jazyka a literatury, dějepisu, matematiky, chemie a zeměpisu za školní rok 2001/2002
13. Protokol o 1. části maturitní zkoušky pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů ve francouzském jazyce za školní rok 2001/2002
14. Rozvrh hodin tříd a učitelů na školní rok 2002/2003
15. Vysvědčení o maturitní zkoušce pro bilingvní gymnázia
16. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2002/2003
17. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003
18. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2002/2003
19. Kontrolní práce sledovaných předmětů ve školním roce 2002/2003
20. Přehled vzdělávacích kurzů, kterých se zúčastnili učitelé česko-francouzské sekce od roku 1999 do roku 2001
21. Přehled úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na vysoké školy za školní roky 2000/2001, 2001/2002
22. Hodnocení a přehled stáží od roku 1991
23. Přehled realizovaných projektů od roku 1997 do roku 2002
24. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2001/2002
25. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 2002/2003-03-22
26. Dotazník pro ředitele
27. Dotazníky pro žáky
28. Plán maturitní zkoušky na školní rok 2002/2003
29. Statistické výkazy Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu, střední odborné škole, konzervatoři k 30. září 2001 a k 30. září 2002
30. Rozpočet přímých výdajů na rok 2002 (schválený rozpočet a jeho úpravy v průběhu roku 2002)
31. Vnitřní platový předpis platný v kontrolovaném období včetně kritérií pro stanovení výše osobních příplatků
32. Seznam učitelů francouzské sekce 2002/2003 a jejich aktuální úvazky
33. Doklady o dosaženém vzdělání učitelů, kteří vyučují vybrané předměty ve francouzském jazyce
34. Analýza celkových nákladů zpracovaná k žádosti o navýšení specifických prostředků pro bilingvní studium Gymnázia Pierra de Coubertina v Táboře, Náměstí Františka Křížáka 860

ZÁVĚR

Personální i materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce umožňují naplňování výchovně-vzdělávacích cílů stanovených učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Organizace výuky ve dvojjazyčných třídách spolu s kontrolou tvoří funkční, provázaný systém. Práci žáků i pedagogických pracovníků příznivě ovlivňuje klima školy, spojující partnerský přístup a toleranci s náročností.

Průběh vzdělávání a výchovy předmětů vedených ve francouzském jazyce byl vynikající.

Pojetí a systém výuky v těchto předmětech podporovaly rozvoj intelektuálních a komunikativních schopností i dovedností a dalších klíčových kompetencí. O kvalitě práce svědčí i úspěšnost absolventů bilingvních tříd v přijímacím řízení na vysoké školy (94% úspěšnost ve školním roce 2001/2002) a umístění žáků na předních místech v soutěžích a olympiádách.

Významným motivačním prvkem pro výběr studia na česko-francouzských sekcích jsou organizované pobyty ve Francii a frankofonních zemích. Jejich význam představuje ve svých důsledcích přirozenou formu výchovy k evropanství a národní toleranci.

Zpracovaný a využívaný systém evaluace výsledků výchovy a vzdělávání je příkladný.

Finanční nároky na výuku v bilingvních třídách gymnázia vyplývají z potřeby vyššího objemu mzdových prostředků (vyšší počet dělených hodin vyučovaných ve francouzském jazyce) i prostředků na ostatní neinvestiční výdaje (učebnice, učební pomůcky, cestovné, další vzdělávání pedagogických pracovníků). S ohledem na výše uvedené skutečnosti je současná výše finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nedostačující.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členové týmu	Mgr. Ludmila Schleissová	Mgr. Ludmila Schleissová v. r.
	Mgr. Petr Friebel	Mgr. Petr Friebel v. r.

Kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková

Ing. Eva Stachová

V Prostějově dne 23. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. duben 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu
Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Pavel Hrkal

Mgr. Pavel Hrkal v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-05-05	133 104/03-05013
Zřizovatel	2003-05-05	133 105/03-0513

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.